



بسمه تعالی

بخشنامه شماره (۱) به کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری

موضوع: فرآیندها و نحوه اجرای بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

در اجرای ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی بند (و) و جزء (۴-۲) بند (و) تبصره (۵) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۱۷۹۱/ت/۵۷۸۶۹ هـ مورخ ۱۳۹۹/۵/۱۲ هیات محترم وزیران ضمن ارسال راهنمای استفاده از زیرسامانه تسویه تهاتر و شرح فرآیند صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و نوع دوم (تصویر پیوست) بدینوسیله فرایندها و روش صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و نوع دوم به شرح ذیل اعلام می‌شود:

(۱) نکات قابل توجه مشترک در صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و نوع دوم:

۱-۱) فرآیند صدور اسناد تسویه خزانه در سال جاری با ارایه درخواست اشخاص متقاضی مشمول به دستگاه بدهکار آغاز و اسناد تسویه از طریق زیرسامانه تسویه و تهاتر صادر می‌شود. اضافه می‌نماید صدور و اعلام تسویه حساب از طریق زیرسامانه مذکور مشمول قانون تجارت الکترونیکی بوده و با توجه به حکم ماده (۱۱) آیین‌نامه فوق‌الذکر، در حکم تسلیم و صدور اسناد تسویه خزانه است. نمونه فرم‌های درخواست اشخاص متقاضی مشمول به تفکیک اسناد تسویه خزانه نوع اول و نوع دوم، در پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی به نشانی <http://iridmo.mefa.ir> درج خواهد شد.

۱-۲) صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و نوع دوم برای تسویه بدهی دستگاه‌های اجرایی بدهکار، منوط به تایید الکترونیکی و تخصیص اعتبار سازمان برنامه و بودجه کشور می‌باشد.

۱-۳) معاونت نظارت مالی و خزانه‌داری کل کشور (مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی) پس از بررسی و انجام کنترل‌های لازم نسبت به صدور اسناد تسویه خزانه اقدام می‌نماید.

۱-۴) بر اساس تبصره (۴) ماده (۴) آیین‌نامه فوق‌الذکر، تاریخ اعمال حساب اسناد تسویه خزانه نوع اول و دوم توسط دستگاه‌های طلبکار، بدهکار، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مرکزی تاریخ صدور اسناد مذکور می‌باشد.

۱-۵) دستگاه بدهکار مکلف است در حین اجرای فرآیند تسویه از طریق صدور اسناد تسویه خزانه، از تسویه نقدی و غیرنقدی مطالبات اشخاص متقاضی (به میزان مبلغ مورد درخواست و ثبت شده در زیرسامانه تسویه و تهاتر) خودداری نماید.

۱-۶) با توجه به ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور، موضوع طلب اشخاص متقاضی از دولت (بدهی‌های قطعی دولت به اشخاص متقاضی) شامل: ۱- تحویل کالا بدون قرارداد ۲- تحویل کالا با قرارداد ۳- انجام خدمت (بیمانکاران) بدون قرارداد و ... می‌باشد که فهرست مذکور در پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی قابل دستیابی خواهد بود.

۱-۷) در اجرای اصل پنجاه و سوم قانون اساسی و ماده (۱۲) آیین‌نامه، دستگاه طلبکار و دستگاه بدهکار مکلف‌اند پس از صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول نسبت به اعمال حساب تسویه مطالبات و بدهی‌های مربوط به صورت جمعی - خرجی در



عملکرد منابع و مصارف به ترتیب در ردیف‌های شماره ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره (۵) و ردیف شماره ۴۲-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) قانون بودجه سال جاری و در مورد اسناد تسویه خزانه نوع دوم دستگاه بدهکار مکلف است پس از صدور اسناد تسویه خزانه نسبت به اعمال حساب تسویه بدهی‌های مربوط به صورت جمعی-خرجی در عملکرد منابع و مصارف به ترتیب در ردیف ۳۱۰۹۰۱ جدول شماره (۵) و ردیف ۷۸-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) قانون بودجه سال جاری براساس دستورالعمل حسابداری مربوط موضوع بخشنامه‌های شماره ۵۴/۱۳۱۶۴۹ مورخ ۱۳۹۵/۷/۱۸ و شماره ۵۴/۲۴۹۹۹۳ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۳ این معاونت، اقدام نماید.

۱-۸) مسئولیت اعمال حساب میالغ تسویه شده مطابق نظام حسابداری بخش عمومی و تهیه چک لیست کنترلی بعد از صدور سند تسویه خزانه درخصوص اسناد تسویه نوع اول به عهده دستگاه اجرایی بدهکار و طلبکار (حسب مورد) و در خصوص اسناد تسویه خزانه نوع دوم برعهده دستگاه اجرایی بدهکار می‌باشد.

۱-۹) به استناد تبصره ماده (۱) آیین‌نامه بدهی‌های ایجاد شده از محل‌های خارج از منابع عمومی دولت نظیر منابع اختصاصی و سایر منابع دستگاه قابل تهاتر از این محل نمی‌باشد.

۱-۱۰) علاک تسویه حساب در صورتی که میالغ بدهی‌های قطعی و مطالبات قطعی دولت/بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی/بانک مرکزی متفاوت باشد، مبلغ کمتر و مینی بر تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور خواهد بود.

۱-۱۱) تسویه بدهی‌ها و مطالبات اشخاص حقوقی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام و یا مالکیت آنها به صورت مستقیم متعلق به اشخاص حقوقی متقاضی باشد، از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و یا دوم (حسب مورد) طبق مقررات مربوط مجاز است و احراز میزان سهام و مالکیت آن بر عهده دستگاه بدهکار می‌باشد. دستگاه بدهکار مکلف است مستندات مربوط را در زیرسامانه تسویه و تهاتر الصاق نماید. لازم به ذکر است تسویه بدهی‌ها و مطالبات اشخاص حقوقی که به صورت غیرمستقیم متعلق به سازمان تامین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی باشد، مجاز است.

۱-۱۲) به موجب تبصره (۷) ماده (۴) آیین‌نامه، در مواردی که اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع اول و نوع دوم راساً نسبت به تسویه کسور سازمان تامین اجتماعی بابت بدهی‌های قطعی دولت اقدام نمایند، مبلغ کسور تسویه شده به مبلغ مطالبات آنها از دولت اضافه و تسویه آن از طریق اسناد تسویه خزانه نوع اول و دوم مجاز است.

۱-۱۳) لازم است در خصوص اعتبارات استانی دستگاه‌های بدهکار ذی‌ربط **فرم تاییدیه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان مربوط** و درخصوص اعتبارات ابلاغی موضوع ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی کشور، دستگاه‌های ابلاغ گیرنده **فرم تاییدیه مخصوص دستگاه اصلی (ابلاغ‌دهنده)** مندرج در پایگاه اطلاع رسانی مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی را تهیه و در زیرسامانه تسویه و تهاتر پیوست نمایند. بدیهی است دستگاه اجرایی ابلاغ دهنده می‌باید علاوه بر درج در سامانه، اقدامات لازم برای ابلاغ اعتبار به موجب مقررات و دستورالعمل موضوع ماده یاد شده را معمول نمایند.

۱-۱۴) صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و نوع دوم، منوط به اجرای تکالیف مربوط به ثبت بدهی‌ها و مطالبات در سامانه مدیریت اطلاعات بدهی‌ها و مطالبات دولت (سماد) است.

۱-۱۵) پس از صدور اسناد تسویه خزانه در سامانه، ادارات کل امور اقتصادی و دارایی استان‌ها (بر اساس محل استقرار دستگاه اجرایی بدهکار) نسبت به ابلاغ سند تسویه خزانه به کلیه ذینفعان اقدام می‌نمایند و ابلاغ اسناد تسویه به



دستگاه‌های اجرایی متمرکز مستقر در مرکز توسط معاونت نظارت مالی و خزانه‌داری کل کشور (مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی) انجام می‌شود.

۱-۱۶) دستگاه‌های اجرایی بدهکار و طلبکار (حسب مورد) موظفند پس از صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و نوع دوم، نسبت به تهیه و ارسال چک لیست‌های کنترلی مربوط (مندرج در پایگاه اطلاع رسانی مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی) اقدام و حسب مورد بر مبنای محل استقرار در خصوص دستگاه‌های اجرایی استانی و ملی مستقر در استان، به اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان ذیربط و در خصوص دستگاه‌های اجرایی ملی مستقر در مرکز، به مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی، ارسال نمایند.

۲) الزامات و نحوه درخواست صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول در زیرسامانه تسویه و تهاتر:

۲-۱) به موجب بند (۳) ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی صدورالذکر اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع اول عبارتند از اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی)، نهادها و موسسات عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء و شرکتهای دولتی (بابت بدهی‌های انتقالی از اشخاص فوق الذکر در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع عوائق تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴-) بابت مطالبات از دولت که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده باشد.

۲-۲) دستگاه‌های اجرایی بدهکار شامل وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی، شرکت‌های دولتی (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آن از محل بودجه عمومی دولت تامین می‌شود)، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های آب و فاضلاب (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آن از محل بودجه عمومی دولت تامین می‌شود)، دارای بدهی قطعی به اشخاص متقاضی که تا پایان سال ۱۳۹۸ در چارچوب مقررات مربوط ایجاد شده است، می‌باید ضمن بررسی درخواست شخص متقاضی، نسبت به ثبت و تایید اطلاعات درخواست متقاضی و اطلاعات مربوط به بدهی مورد تهاتر خود در زیرسامانه تسویه و تهاتر اقدام نمایند.

۲-۳) دستگاه‌های اجرایی طلبکار شامل وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی که دارای مطالبات قطعی از اشخاص متقاضی بابت متابع عمومی که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده باشد، هستند، می‌باید بعد از دریافت درخواست تسویه از طریق زیرسامانه تسویه و تهاتر و پس از بررسی‌های لازم و اطمینان از معوق بودن مطالبات و اطمینان از صحت شماره طبقه‌بندی و عناوین ردیف‌های درآمدی مورد تهاتر، نسبت به ثبت و تایید اطلاعات مطالبات توسط دبیرمسئول حساب‌امدیر مالی و مقام مجاز رئیس دستگاه اجرایی در زیرسامانه تسویه و تهاتر اقدام نمایند. فهرست مطالبات موضوع این بند، با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور تعیین و در زیرسامانه تسویه و تهاتر و پایگاه اطلاع رسانی مرکز مدیریت بدهی‌ها و دارایی‌های مالی عمومی درج می‌شود.

۲-۴) دستگاه بدهکار می‌باید در تنظیم و ارسال درخواست‌های تهاتر، اولویت تقدم طلب طلبکاران را رعایت نمایند.



۳- الزامات و نحوه درخواست صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم در زیرسامانه تسویه و تهاتر:

۳-۱ به موجب بند (۴) ماده (۱) آیین‌نامه صدرالذکر، اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع دوم و تاریخ ایجاد بدهی‌های دولت که می‌باید در چارچوب قوانین و مقررات مربوط ایجاد شده باشد، به شرح جدول ذیل تعیین می‌شود. مسئولیت رعایت این بند به عهده دستگاه اجرایی بدهکار است.

ردیف	نوع اشخاص	تاریخ ایجاد مطالبات
۱	اشخاص حقیقی و حقوقی (تعمومی و خصوصی)، از جمله ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و شرکت‌های تابع و وابسته به آن، اتحادیه‌ها و استان‌های مقدسه، بجهت‌های غیردولتی	تا پایان سال ۱۳۹۸
۲	نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانکها، قرارگاه خاتم الانبیا، پیمانکاران محرومیت‌زدایی، قرارگاه خاتم الانبیا، پیمانکاران خصوصی نوسازی مدارس، شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش (بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی)، نیرو (بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی) و جهاد کشاورزی (بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی) و شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی) و شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابع و وابسته به آن	تا پایان سال ۱۳۹۶

۳-۲ دستگاه‌های اجرایی بدهکار شامل وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی، شرکت‌های دولتی (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آن از محل بودجه عمومی دولت تامین می‌شود)، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های آب و فاضلاب (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آن از محل بودجه عمومی دولت تامین می‌شود) و دارای بدهی قطعی به اشخاص متقاضی می‌باشند، می‌باید ضمن بررسی درخواست شخص متقاضی، نسبت به ثبت و تایید اطلاعات درخواست متقاضی و اطلاعات مربوط به بدهی مورد تهاتر خود در زیرسامانه تسویه و تهاتر اقدام نمایند.

۳-۳ ستاد بانک/موسسه اعتباری غیربانکی و بانک مرکزی (در موارد تسویه بدهی اشخاص متقاضی مشمول به بانک مرکزی) پس از دریافت درخواست تسویه و تهاتر و بررسی‌های لازم، نسبت به کنترل، تکمیل و تایید اطلاعات در زیرسامانه تسویه و تهاتر اقدام می‌نمایند.

۳-۴ مطالبات بانک مرکزی، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی از اشخاص متقاضی مشمول می‌باید تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده باشد و تسهیلات ارایه شده از محل منابع حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی و وجوه اداره شده قابل تسویه از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، نمی‌باشد. مسئولیت رعایت این بند به عهده بانک مرکزی و بانک و موسسات اعتباری غیربانکی طلبکار از اشخاص متقاضی مشمول می‌باشد.



۳-۵ به موجب تبصره (۴) ماده (۳) آیین نامه، مطالبات اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع دوم از دولت می باید براساس مبانی قانونی مشخص ایجاد شده باشد و یا از قبل بازپرداخت آن مورد تعهد و تضمین قرار گرفته باشد و یا تامین اعتبار آن در زمان ایجاد، در ردیف های بودجه سنواتی و موافقتنامه های متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور پیش بینی شده باشد.

۳-۶ بر اساس تبصره (۶) ماده (۴) آیین نامه، در مواردی که درخواست **حایز شرایط لازم** سازمان تامین اجتماعی به طور همزمان با سایر اشخاص متقاضی به دستگاه اجرایی بدهکار مرکز مدیریت بدهی ها و دارایی های مالی عمومی آرایه شود، اولویت صدور اسناد تسویه خزانه با سازمان مذکور می باشد.

۳-۷ تسویه بدهی اشخاص مشمول به بانک مرکزی، بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی بر سبای تسهیم بالنسبه بین اصل، سود و وجه التزام در چارچوب قوانین و مقررات مربوط به بدهی شخص مشمول انجام می شود. بانک مرکزی، بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی ادعایی در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده است، نخواهند داشت.

۳-۸ براساس تبصره (۳) ماده (۴) آیین نامه، سقف مجاز تسویه بدهی هر بانک و موسسه اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی از جمله بدهی بابت خطوط اعتباری، سپرده گذاری، اضافه برداشت (اصل و سود) که حداکثر تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹، ایجاد شده باشد، توسط بانک مذکور تعیین و ضمن اعلان عمومی، به وزارت و سازمان اعلام می شود.

۳-۹ نقل و انتقال مطالبات بین بانک ها، به موجب آیین نامه اجرایی جزء (۲-۳) بند (و) تبصره (۵) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور (موضوع تصویب نامه شماره ۵۱۷۷۴/ت-۵۷۸۷۷ هـ مورخ ۱۳۹۹/۵/۱۲ هیات محترم وزیران) می باشد.

لازم به ذکر است بروزرسانی های آتی راهنمای پیوست به همراه نکات تکمیلی، اطلاعیه ها، بخشنامه ها، فرم ها و چک لیست های مورد نیاز و هرگونه اطلاع رسانی بعدی در خصوص نحوه استفاده از زیرسامانه تسویه و تهاتر از طریق پایگاه اطلاع رسانی مرکز مدیریت بدهی ها و دارایی های مالی عمومی به نشانی <http://iridmo.mefa.ir> اطلاع رسانی خواهد شد.

سید رحمت الله اکرمی
معاون نظارت مالی و خزانه دار کل کشور

۱- دولت از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهیهای قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی، خصوصی) و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور با رعایت اولویت تقدم طلب طلبکاران تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال (موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره (۵) و ردیف

۴۲- ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹)) به صورت جمعی - خرجی تسویه کند .

مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق الذکر که در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ به شرکتهای دولتی منتقل شده با بدهی دولت به شرکتهای مذکور به وسیله این اسناد قابل تسویه است.

۲- به دولت اجازه داده می شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چهارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق های بازنشستگی، بانکها، قرارگاه خاتم الانبیاء، پیمانکاران محرومیت زدایی قرارگاه خاتم الانبیاء، پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی و تجهیز مدارس، شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها و نیز شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه های نیرو و جهاد کشاورزی و شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران بابت یارانه قیمتهای تکلیفی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده است، را با بدهی اشخاص یادشده به بانک مرکزی یا بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است، از طریق تسویه بدهیهای بانکها و مؤسسات غیربانکی به بانک مرکزی تا مبلغ استفاده نشده جزء (۲) بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور تا سقف سیصد هزار میلیارد (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت جمعی - خرجی از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه به شرح زیر تسویه کند:

۱-۲- حداقل تهاتر بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق الذکر است و باقی مانده آن جهت تهاتر بدهیهای نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها و شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه های آموزش و پرورش، نیرو و جهاد کشاورزی (صرفاً بابت یارانه قیمتهای

تکلیفی)، شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد.

تا سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع این جزء به ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره) و شرکتهای تابعه و وابسته آن اختصاص می‌یابد.

۲-۲- دولت مجاز است در پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ مانده مصرف‌نشده سهم مجوز موضوع جزء (۱-۲) را با بدهیهای بخشهای دیگر تسویه کند.

۳-۲- بانک مرکزی مکلف است به منظور استفاده حداکثری بانکها از فرآیند تعریف‌شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانکها از دولت، مطالبات بانکها از اشخاص غیردولتی و مطالبات بانک مرکزی از بانکها را در بازار بین بانکی فراهم کند. نحوه نقل و انتقال این مطالبات، مطابق آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت دوماه از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۴-۲- نحوه تسویه مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی، بانکها، بیمه‌ها، اتحادیه‌ها و آستان‌های مقدسه با حسابرسی ویژه با رعایت ضوابط قانونی مطابق آیین‌نامه‌ای است که با پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.



جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۳۹۹/۵/۱۴

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نفت - وزارت آموزش و پرورش - وزارت نیرو
وزارت جهاد کشاورزی - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت راه و شهرسازی
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزارت کشور - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
وزارت اطلاعات - وزارت دادگستری - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۵/۵ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد بند (و) تبصره (۵) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور و جزء (۴-۲) بند مذکور، آیین نامه اجرایی بند و جزء یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند (و) و جزء (۴-۲) بند (و) تبصره (۵) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

- ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- بند (و): بند (و) تبصره (۵) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.
 - ۲- اسناد تسویه خزانه: اسناد تعهدی خاصی که در اجرای بند (و) صادر و شامل اسناد تسویه خزانه نوع اول و اسناد تسویه خزانه نوع دوم است.
 - ۳- اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع اول: اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی)، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا و شرکت های دولتی (بابت بدهی های انتقالی از اشخاص فوق الذکر در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴-) بابت مطالبات از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده باشد.
 - ۴- اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع دوم: اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی)، از جمله ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و شرکت های تابع و وابسته به آن، اتحادیه ها و آستان های مقدسه، بیمه های غیردولتی بابت مطالبات از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده باشد و نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق های بازنشستگی، بانکها، قرارگاه خاتم الانبیا، پیمانکاران محرومیت زدایی قرارگاه خاتم الانبیا، پیمانکاران خصوصی نوسازی مدارس، شرکت های دولتی تابعه وزارتخانه های آموزش و پرورش



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۳۹۹/۵/۰۱

(بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی)، نیرو (بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی) و جهاد کشاورزی (بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی) و شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی) و شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابع و وابسته به آن، بابت مطالبات از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده باشد.

۵- اسناد تسویه خزانه نوع اول: اسناد تعهدی خاصی که به منظور تسویه مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص متقاضی مشمول با بدهی‌های قطعی دولت به اشخاص مذکور صادر می‌شود.

۶- اسناد تسویه خزانه نوع دوم: اسناد تعهدی خاصی که به منظور تسویه بدهی اشخاص متقاضی مشمول به بانک مرکزی یا بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی (از طریق تسویه بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی) که تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است، با بدهی‌های قطعی دولت به اشخاص مذکور صادر می‌شود.

۷- وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی.

۸- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۹- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور

۱۰- دستگاه طلبکار: وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که دارای مطالبات قطعی از اشخاص متقاضی هستند.

۱۱- دستگاه بدهکار: وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکت‌های دولتی (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آنها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود)، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های آب و فاضلاب (بابت اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اعتبارات آنها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود) که دارای بدهی قطعی به اشخاص متقاضی هستند.

۱۲- مطالبات قطعی معوق دولت: مطالبات دستگاه‌های طلبکار از اشخاص متقاضی بابت منابع عمومی که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده باشد به استثنای منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی و درآمدهای دارای مصارف خاص (درآمد - هزینه) که به تأیید ذی‌حساب (در دستگاه‌های اجرایی فاقد ذی‌حساب، مدیر مالی یا عناوین مشابه) و رئیس/مقام مجاز دستگاه اجرایی ذی‌ربط رسیده باشد. فهرست مطالبات موضوع این بند، با هماهنگی سازمان، توسط وزارت تعیین و اعلام می‌شود.

۱۳- وجه التزام تأخیر تأدیه دین: وجوهی که مشتری بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی موظف است در صورت عدم ایفای به موقع تعهدات خود در قبال بانک/مؤسسه اعتباری در چهارچوب مصوبات شورای پول و اعتبار پرداخت نماید.

۱۴- بدهی‌های قطعی دولت: بدهی دستگاه‌های بدهکار به اشخاص متقاضی که به استناد ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط ایجاد و با توجه به ماده (۲۰) قانون مذکور تسجیل شده و به تأیید ذی‌حساب (در دستگاه‌های اجرایی



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۵۱۲۹۱ / ت ۵۷۸۶۹ هـ

تاریخ ۱۳۹۹/۰۵/۰۳

فاقد ذی حساب، مدیر مالی یا عناوین مشابه) و مقام مجاز دستگاه اجرایی ذی ربط رسیده باشد و یا توسط سازمان حسابرسی، حسابرسی ویژه شده باشد.

تبصره - بدهی های ایجاد شده از محل های خارج از منابع عمومی دولت نظیر منابع اختصاصی و سایر منابع دستگاه قابل تهاتر از این محل نمی باشد.

ماده ۲- ارقام بدهی و طلب دولت به / از اشخاص متقاضی که مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد و یا توسط دستگاه های اجرایی ذی ربط اعلام نشده باشد، بر اساس تبصره (۲) ماده (۱) آیین نامه اجرایی ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۶۱۲۴۰/ت/۵۷۲۲۳۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۷ پس از اعلام وزارت و تأیید سازمان حسابرسی، بدهی و طلب قطعی دولت تلقی می شود.

تبصره - در اجرای جزء (۴-۲) بند (و)، مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت های دولتی، بانک ها، بیمه ها، اتحادیه ها و آستان های مقدسه که به موجب قوانین و مقررات ذی ربط ایجاد شده اند به موجب بند (۱۴) ماده (۱) این آیین نامه و یا چنانچه مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد و یا توسط دستگاه های اجرایی ذی ربط اعلام نشده باشد، با رعایت ترتیبات مقرر در این ماده، بدهی قطعی دولت تلقی می شود.

ماده ۳- فرایندها و روش صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و دوم توسط وزارت تعیین می شود. اشخاص متقاضی، بانک ها و سایر دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - مکلفند حسب مورد براساس روش اعلامی وزارت اقدام نمایند.

تبصره ۱- ارایه درخواست صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و دوم برای اشخاص متقاضی ایجاد حق نمی کند.

تبصره ۲- کلیه دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - باید براساس اعلام وزارت و الزامات و تکالیف مقرر در ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و آیین نامه اجرایی آن و بخشنامه های صادره اقدامات لازم را به عمل آورند. صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و دوم، منوط به اجرای تکالیف مربوط به ثبت بدهی ها و مطالبات در سامانه مدیریت اطلاعات بدهی ها و مطالبات دولت (سماد) است.

تبصره ۳- صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و دوم برای تسویه بدهی دستگاه های اجرایی بدهکار، منوط به تأیید الکترونیکی و تخصیص اعتبار سازمان می باشد. درخصوص ارقام بدهی دولت به اشخاص متقاضی که مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد و یا توسط دستگاه های اجرایی ذی ربط اعلام نشده باشد و همچنین درخصوص افزایش سرمایه دولت در بانک های دولتی موضوع ماده (۱۰) این آیین نامه، صدور تأییدیه توسط سازمان، با اعلام وزارت انجام می شود.

تبصره ۴- مطالبات اشخاص متقاضی مشمول اسناد تسویه خزانه نوع دوم از دولت باید بر اساس مبانی قانونی مشخص ایجاد شده باشد و یا از قبل بازپرداخت آن مورد تعهد و تضمین قرار

اولویت صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم با سازمان مذکور می باشد.



۵۱۲۹۱ / ۵۷۸۶۹ هـ

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۳۰۰/۵/۱۳۴۹

دستگاه‌های اجرایی از جمله بابت تملک و انواع عوارض (به غیر از جرایم) به شرط رعایت ضوابط و شرایط مقرر در آیین‌نامه، مجاز است. تهاثر بدهی‌های مربوط به املاک و اراضی که از زمان ایجاد بدهی تاکنون تغییر کاربری داده‌اند و همچنین عوارض و جرایمی که به نفع شهرداری‌ها بر اساس تخلفات صورت گرفته، توسط مراجع ذی‌ربط صادر می‌شود، از طریق این آیین‌نامه امکان‌پذیر نیست.

تبصره ۳- اصل مطالبات بانک‌ها از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده باشد از طریق تسویه بدهی آنها به بانک مرکزی و سایر بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده، با صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم قابل تسویه است.

تبصره ۴- به وزارت اجازه داده می‌شود نسبت به تسویه مطالبات ارزی/ریالی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی/بانک مرکزی از شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابع و وابسته به آن که به صورت ریالی در دفاتر آنها ثبت شده است از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم بابت تسویه بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابع و وابسته به آن اقدام نماید. پس از تسویه بدهی دولت به شرکت‌های مذکور، به میزان مازاد تسویه مطالبات بانک‌ها از شرکت ملی نفت ایران، مبالغ به حساب افزایش سرمایه دولت در آن شرکت منظور خواهد شد. در صورت لزوم احتساب به حساب افزایش سرمایه، شرکت ملی نفت ایران مکلف است ظرف شش ماه پس از صدور اسناد فوق‌الذکر، نسبت به افزایش سرمایه و اعلام مراتب به وزارت اقدام نماید.

تبصره ۵- مطالبات بانک مرکزی، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از اشخاص متقاضی مشمول، بابت تسهیلات ارایه شده از محل منابع حساب ذخیره ارزی، صندوق توسعه ملی و وجوه اداره شده قابل تسویه از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، نمی‌باشد.

تبصره ۶- در اجرای جزء (۷-۲) بند (و)، صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم برای تسویه مطالبات شرکت‌های تولیدکننده برق غیردولتی از سازمان‌ها و شرکت‌های تابع وزارت نیرو که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است، از طریق احتساب مطالبات مذکور به عنوان طلب از دولت، در ازای تسویه بدهی دولت به شرکت‌های تابع وزارت مذکور بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی، مجاز است.

تبصره ۷- در خصوص مطالبات بانک‌ها از اشخاص متقاضی، که در چهارچوب مقررات مربوط مشمول هرگونه امهال، از جمله تقسیط مجدد، تمدید، تجدید قرارداد یا تبدیل قرارداد مطابق مفاد دستورالعمل اجرایی نحوه امهال مطالبات مؤسسات اعتباری شده‌اند، اعم از اینکه مطالبات جاری یا غیرجاری باشد، تاریخ ایجاد بدهی اولیه، ملاک سال ایجاد بدهی اشخاص متقاضی می‌باشد.

ماده ۷- وزارت مجاز است نسبت به تسویه مطالبات قطعی دولت از اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) که در اجرای حکم بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - به شرکت‌های دولتی (اعم از شرکت اصلی و یا شرکت‌های دولتی



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۵۳۹۹/۲۵/۲۲

شرکت‌های دولتی تابع آنها) بابت مواردی مانند یارانه قیمت‌های تکلیفی (با تأیید سازمان حسابرسی) از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول در سقف اعتبار جزء (۱) بند (و) اقدام نماید.

تبصره - ملاک تاریخ ایجاد مطالبات موضوع این ماده تاریخ ایجاد مطالبات دولت از اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی می‌باشد.

ماده ۸- در اجرای این آیین‌نامه، سهم شرکت‌های دولتی تابع وزارت نیرو از یارانه قیمت‌های تکلیفی، توسط وزیر نیرو تعیین و به وزارت اعلام می‌شود.

ماده ۹- تسویه بدهی‌ها و مطالبات اشخاص حقوقی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام و یا مالکیت آنها به صورت مستقیم متعلق به اشخاص حقوقی متقاضی باشد، از طریق صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول یا دوم (حسب مورد) طبق مقررات این آیین‌نامه مجاز است.

تبصره ۱- در اجرای این ماده تسویه بدهی‌ها و مطالبات اشخاص حقوقی که به صورت غیرمستقیم متعلق به سازمان تامین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی باشد مجاز است.

تبصره ۲- احراز میزان سهام یا مالکیت موضوع این ماده بر عهده دستگاه بدهکار می‌باشد.

ماده ۱۰- در اجرای جزء (۸-۲) بند (و)، وزارت مجاز است ضمن رعایت سقف مجاز قابل تسویه اعلامی بانک مرکزی، تمام یا بخشی از بدهی بانک‌های دولتی (به جز بانک مسکن) به بانک مرکزی را با صدور اسناد تسویه خزانه نوع دوم، به حساب بدهی دولت به بانک مرکزی منتقل و مبلغ یادشده را به عنوان سرمایه دولت در بانک‌های دولتی مربوط منظور کند.

ماده ۱۱- استفاده از سامانه الکترونیکی برای صدور اسناد تسویه خزانه نوع اول و دوم مجاز است. بانک مرکزی، سازمان‌های ثبت اسناد و املاک کشور و ثبت احوال کشور و سایر دستگاه‌های اجرایی مربوط مکلفند با اعلام وزارت نسبت به ارایه اطلاعات لازم و فراهم کردن دسترسی به سامانه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی مورد نیاز در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط اقدام نمایند. صدور و اعلام تسویه حساب از طریق سامانه مذکور، مشمول قانون تجارت الکترونیکی - مصوب ۱۳۸۲- بوده و در حکم تسلیم و صدور اسناد تسویه خزانه است.

ماده ۱۲- اسناد تسویه خزانه نوع اول و دوم صادره در دستگاه‌های اجرایی مربوط حسب مورد به ترتیب به حساب دریافتی و پرداختی از محل ردیف‌های (۳۱۰۱۰۶) و (۳۱۰۹۰۱) جدول شماره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور و اعتبار ردیف‌های (۴۲-۵۳۰۰۰۰) و (۷۸-۵۳۰۰۰۰) جدول شماره (۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور منظور و اعمال حساب می‌شود. اعمال حساب جمعی - خرجی اسناد صادره، بر اساس دستورالعمل مربوط در چهارچوب نظام حسابداری بخش عمومی و استانداردهای حسابداری بخش عمومی انجام می‌شود. اسناد تسویه خزانه نوع اول در حکم منابع وصولی نقدی در عملکرد دستگاه‌های اجرایی طلبکار منظور می‌شود.



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۳۹۹/۵/۱۲

ماده ۱۳- وزارت موظف است ضمن انعکاس عملکرد بند (و) در گزارش عملکرد ماهانه بودجه عمومی، منابع استفاده شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی را در اجرای ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶- در صورت حساب عملکرد بودجه درج و هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد اجرای بند (و) را به دیوان محاسبات کشور و کمیسیون های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی و سازمان ارایه کند.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

